

γήση και σὲ και τὸν μνηστῆρά σου. . . .»

Μετὰ ταῦτα παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν πατέρα της και ἀπῆλθε μόνος. Δὲν ἦλθε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βερθόλδου, ἀλλ' εἰς τὴν ἰδικήν του, ἔνθα εὔρε τὴν πενιχράν του κλίνην, τὸ κενὸν πινακίόν του και τὴν συνήθη ἔνδειαν.

Ἐκάθησεν ἔχων τὸ αὐτὸ μειδίωμα ἐπὶ τοῦ κατίσχου προσώπου του. Ἰδοὺ λοιπὸν τέλος ἡ σῆμη, ἰδοὺ ἡ δόξα, εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῆ, δάκρυα δὲ ἔρρευσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἔπειτα ἔκλεισεν αὐτοὺς ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ κοιμηθῆ.

Τὴν ἐσπέραν τὸν εὔρον ἐν τῇ αὐτῇ θέσει· ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου. . . νεκρός.

Ὁ Βερθόλδος Λανδοῦ οὐδέποτε ἐνόησε πῶς ἠδυνήθη νὰ λησμονήσῃ ἐν τῷ πυρετῷ τὰ σχέδια ἐκεῖνα. Ἐνίοτε ὑπόνοιά τις τῆς ἀληθείας ἐπέχεται αὐτῷ, ἀλλὰ ταχέως ἀποκρούει αὐτὴν και θάπτει μετὰ τῶν νεκρῶν τοὺς τοιοῦτους ἥκιστα εὐχαρίστους ἐνδοιασμούς. Εἶναι δὲ ἀνὴρ ἐγνωσμένης ἱκανότητος, καιτοῖ καλοὶ τινες κριταὶ λέγουσιν ὅτι προσεδόκων πλείονα, συμπεραίνοντες ἐκ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἔργου.

Ἐντὸς μικροῦ νεκροταφείου παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰσαρ τάφος πενιχρὸς φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ Βίντερ. Ἡ Λιλὴ ὀδηγεῖ εἰς αὐτὸν τὰ τέκνα της και ῥίπτει ἄνθη ἐπ' αὐτοῦ. Οὐδὲν πλέον.

OUIDA.¹

Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Κατὰ τὸν Dr Saffray.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ δεσμοί, δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος συνέχεται πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον, ὥστε και ἡ ζωὴ μόνη παρέχει αὐτῷ ἔμφυτόν τινα εὐφροσύνην ὅλως ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς εὐτυχίας και τῶν ἡδονῶν και ἀπολαύσεων. Καὶ αὐτοὶ οἱ μάλιστα κακοπαθοῦντες οἱ πολλὰ κατὰ τῆς αὐτῶν μοίρας μεμφόμενοι ὁμοιάζουσι πρὸς τὸν ὑλοτόμον ἐκεῖνον τοῦ μύθου, ὅστις ἐπικαλεσάμενος τὸν θάνατον, ἵνα τελειώσῃ τὰς ἀθλίαις ἡμέρας του, ἐταράχθη παραγενομένου αὐτοῦ ἀδοκίμως και παρεκάλεσεν αὐτὸν μόνον, ἵνα τὸν φόρτον αὐτοῦ ἄρῃ.

Ὁ ἔμφυτος οὗτος ἔρωσ πρὸς τὴν ζωὴν ἐγέννησε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τὸν πόθον τοῦ μὴ εἶναι ὡς οἶόν τε τὸν βίον. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν κατάρθουν διὰ τῆς ἐπιστήμης παρήχθησαν εἰς φαντασιώδεις μηχανὰς ζητούντες τὸ μυστήριον τῆς μακροβιότητος και τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ κωλύσωσι

1. Ὦτὸ τὸ ψευδώνυμον Ouida (σχηματισθὲν ἐκ τῶν ἐλληνικῶν λέξεων Οὐκ οἶδα) ἡ ἀγγλίσ δεσποινὴς de la Ramée ἐδημοσίευσεν ἀγγλίσ και γαλλίσ (διὰ τῆς Revue des Deux Mondes) πλείεας δοκίμους μυθιστορίας, αἵτινες κατέταξεν αὐτὴν μεταξὺ τῶν γνωστοτέρων ζώντων ἀγγλων μυθιστοριογράφων. Ἡ δεσποινὴς de la Ramée ἀποκαταστάθεισα πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Ἰταλίᾳ, κατοικεῖ πλησίον τῆς Φλωρεντίας, ἐν τῇ ἐπαύλει Farinola. Πολλὰ και τῶν μυθιστοριῶν αὐτῆς ἔχουσιν ἰταλικὴν ὑπόθεσιν.

Σ. τ. Α.

τὴν παρακμὴν τοῦ σώματος και ν' ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς γέροντας τὴν ἀπολεσθεῖσαν νεότητα. Καὶ ἰδοὺ οἱ γόντες ἐκμεταλλεόμενοι τὸν κοινὸν πρὸς τὴν ζωὴν ἔρωτα ἀπείρους εὔρον εὐπίστους· διότι ὅ,τι τις ἐπιθυμεῖ, τοῦτο και εὐκόλως πιστεύει.

Οἱ Ἕλληνες και Ῥωμαῖοι, οἵτινες ἐπλήρωσαν οὐρανὸν και γῆν θεῶν φανταστικῶν, ἐφαντάζοντο ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ἐπὶ μακρότατον αἰεὶ ἀνανεούμενος διὰ τινος ὑπερφυσικῆς ἐνεργείας. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθησαν οἱ περὶ ἀφθαρσίας μῦθοι διαφόρων ἡρώων δι' ἀμβροσίας και τῶν τοιούτων. Καὶ ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι παρὰ τὴν Ναυπλίαν ὑπῆρχεν ἡ Κάναθος πηγὴ, ἐν ἣ λουομένη ἡ Ἥρα ἀνεκαίνιζε τὴν νεότητα αὐτῆς. Κατὰ δὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν μυθολογίαν ἡ νύμφη Junventas μετεμορφώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς πηγὴν, ἥτις ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀποδίδῃ τὴν προτέραν νεότητα εἰς τοὺς λουομένους ἐν αὐτῇ.

Τὸν μῦθον τοῦτον παρέλαβον οἱ κληρονομήσαντες τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτισμὸν, και κατὰ τὸν μεσαῖωνα ἐκράτει παράδοσις ὅτι ὑπῆρχε πηγὴ τῆς νεότητος, τῆς ὁποίας οἱ εὐτυχίσαντες νὰ πίωσι τὸ ὕδωρ ἢ νὰ βαπτισθῶσιν ἐν αὐτῷ ἀπελάμβανον ὑγείαν, εὐρωστίαν και νεότητα. Ἄπας ὁ κόσμος ἐπίστευεν ὅτι ὑπῆρχεν ἡ εὐεργετικὴ ἐκεῖνη πηγὴ, ἀλλὰ διεφάνουν περὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἔκειτο κεκρυμμένη. Οἱ εἰδημονέστεροι δὲ τούτων ἐβεβαίουν ὅτι αὐτὴ προήρχετο ἐκ τοῦ Νείλου και τοῦ ἐπιγείου Παραδείσου. Ἐντεῦθεν ἴσως ἔχει τὴν ἀρχὴν του και τὸ ἀθάνατο νερὸ τὸ ἐν τοῖς παραμυθίοις τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς εἰς τὸ παραμῦθι τῆς Περτάμορφης τοῦ κόσμου, ὅπερ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μεταδίδῃ εἰς τοὺς πίνοντας αὐτὸ ἀθανασίαν και νὰ ἀνιστᾷ τοὺς νεκρούς.

Ἀλέξανδρος ὁ μέγας πιστεύων εἰς τινα ἐλληνικὴν παράδοσιν ἦλθεν εἰς Ἰνδικὴν ζητῶν τὴν Πηγὴν τῆς νεότητος. Καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς ὁ πλοίαρχος de Soto ἀπῆλθεν εἰς Φλωρίδα ζητῶν τὴν πηγὴν τῆς νεότητος, ὅπου εὔρε μὲν ἀπείρους γαίας, ποταμούς, πηγὰς, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀνεῦρε τὴν μακαρίαν ἐκείνην πηγὴν τῆς αἰωνίας νεότητος, ἣν ἐπενόησαν οἱ ποιηταὶ πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ ἐμφύτου τοῖς ἀνθρώποις πόθου.

Κατὰ τὸν μεσαῖωνα οἱ ἀστρολόγοι, οἵτινες ἔλεγαν ὅτι ἀνεγίνωσκον εἰς τὰ ἄστρα τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρωπίνων, ἐκέρυττον ὅτι δύνανται διὰ τῶν ὑπολογισμῶν των νὰ μὴκύνωσιν ἐπ' ἀπειρον τὸ πεπρωμένον τέλος τῶν ἐχόντων ἱκανὸν πλοῦτον, ἵνα πληρώσωσι τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο ἀγαθόν. Κατάρθωσαν δὲ νὰ πείσωσιν οὐ μόνον τὸ ἀμαθὲς πλῆθος, ἀλλὰ και τοὺς σοφούς, τοὺς φιλοσόφους, τοὺς ἡγεμόνας, ὅτι πᾶς πλανήτης και πᾶς ἀστερισμὸς εἶχεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ζωὴν τοῦ γενωμένου κατὰ τὸν ἀστερισμὸν ἐκεῖνον και ὅτι

τὰ ἄστρα διείπον πάντα τοῦ βίου τὰ συμβάντα καὶ ὅτι ἤρκει νὰ γνωρίσωσι τὴν πορείαν αὐτῶν, ἵνα τύχωσι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀποκρούσωσι τὸ κακόν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ λίθοι καὶ τὰ μέταλλα παραπλήσιαν εἶχον ἐπίρροην, ἐφεύρον περιάπτα καὶ ἀλεξήτῃρια, δι' ὧν ἐφυλάσσοντο ἀπὸ τῶν νόσων καὶ εὕρισκαν τὴν εὐτυχίαν. Εἶτα κατέγραψαν πίνακας μοιραίων ἡμερῶν, αἵτινες ἦσαν κατὰ μοῖραν εὐτυχεῖς ἢ δυσοίωνοι. Κατὰ τούτους λοιπὸν ἔπρεπε νὰ φοβῆται τις τὴν 4, 5, 6, 8 καὶ 10 ἡμέραν τοῦ δρόμου ἐκάστης σελήνης καὶ οὐδὲν σπουδαῖον νὰ ἐπιχειρῇ τὴν 18 τοῦ μαρτίου μηνός, τὴν 1 τοῦ αὐγούστου καὶ τὴν 4 τοῦ Σεπτεμβρίου. Νῦν καταγελωμένους τοὺς λήρους τούτους· καὶ ὅμως τότε οἱ σπουδαιότατοι τῶν ἀνθρώπων ἐθεώρουν ταῦτα ὡς ἐξαγόμενα ὑψηλῆς ἐπιστήμης. Καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν βλέπομεν σπουδαίους ἀνδρας πιστεύοντας ὅτι λίθοι τινὲς πολύτιμοι φέρουσιν εὐτυχίαν, ὅτι ἂν τὸ ἄλας σκορπισθῇ ἢ ἔλαιον χυθῇ εἰς τὸ πάτωμα, εἶναι ἀπαίσιος οἰωνός, καὶ ὅτι δὲν εἶναι συνετὸν νὰ ἐπιχειρῇ τις ταξίδιον ἢ ἄλλαν ἐπιχείρησιν τὴν 13 τοῦ μηνός ἢ τὴν τρίτην (παρασκευὴν κατὰ τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως), καὶ μυρίας ἄλλας ἔχοντας προλήψεις; Ἄλλ' ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀστρολόγων ἐκεῖνων περὶ τὰ οὐράνια ἐγεννήθη ἢ ἀστρονομία, καθὼς ἐκ τῶν ἐφαμιλλῶν πρὸς ἐκείνους, τῶν ἀλχημιστῶν, προῆλθεν ἡ νεωτέρα χημεία.

Καὶ οὗτοι, οἱ ἀλχημισταί, ὠνειρεύοντο νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸ μέγα μυστήριον τῆς φύσεως, δι' οὗ νὰ ἀποκτήσωσι πλοῦτον πρὸς εὐτυχίαν καὶ βίον μακρὸν πρὸς ἀπόλαυσιν παντός ὅ,τι ἢ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἔδωκεν ἀγαθὸν ἐν τῇ ζωῇ. Καὶ ἠλιζοῦν ὅτι θὰ δυναθῶσι νὰ μεταβάλλωσιν εἰς χρυσὸν τὰ κοινὰ μέταλλα καὶ νὰ εὕρωσι τὸ ποτὸν τῆς μακροβιότητος. Ὁ Παράκελσος, εἰς τῶν σοφωτάτων τοῦ 15' αἰῶνος ἀνδρῶν, παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν εὔρεσιν τῶν χυμιαίων τούτων καὶ ἐπίστευσεν ὅτι εὔρε τὸ μέσον νὰ παρατείνῃ τὸν βίον ἀπὸ 600 μέχρι 1000 ἐτῶν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐκώλυσε νὰ ἀποθάνῃ αὐτὸς ἐν τῷ νοσοκομείῳ κατὰ τὸ 48 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ ὁ Φραγκίσκος Βάκων, ὅστις ἦτο πολὺ σοφώτερος τοῦ Παρακέλσου, ἠσχολήθη ν' ἀνεύρῃ τὸ μέσον τῆς ἐπ' ἀπειρον μακροβιότητος, ἧς ἐνόμισεν ὅτι εὔρε τὸ μυστήριον ἐν τινι χρυσῷ ὑγρῷ.

Κατὰ τὸν 17' αἰῶνα ἐπέδωκεν ἱκανῶς ὥστε νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐπανάληψιν ὁμοίων ἀποπλανήσεων. Ἄλλ' ὁ πρὸς τὰ θαυμάσια ἔρωσι εἶχε διεγερθῆ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων καὶ οἱ ἀγύρται ἠδύναντο νὰ παραπλανῶσι τὸν λαὸν ἐκμεταλλεῦόμενοι τὴν εὐπιστίαν αὐτοῦ. Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν ὁ κόμης Saint-Germain καὶ ὁ Cagliostro. Ὁ πρῶτος ἐλθὼν εἰς Παρισίους ἐζῆ πολυτελέστατα καὶ κατορθώσας νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἐξοχωτάτους τῶν πολιτῶν ἔχαιρε φενακίζων

αὐτοὺς διὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐπιτηδειότητός του. Πολλοὶ ἀνθρώποι ἐπίστευον ὅτι ἐγνώριζε μυστήριόν τι τῆς μακροβιότητος καὶ ὅτι εἶχεν ἡλικίαν τριῶν ἢ τεσσάρων αἰῶνων, ἄλλοι δ' ἔλεγον ὅτι εἶχε γνωρίσει τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Μία τῶν εὐγενεστάτων γυναικῶν ἦλθεν εἰς τὸν Saint-Germain παρακαλοῦσα νὰ τῇ παράσχῃ τὸ μυστικόν, ἵνα ἐπισκευάσῃ τὸ γεγηρακὸς σαρκίον της. Ὁ κόμης μετὰ ἤθους μυστηριώδους προσεποιήθη ὅτι στενοχωρεῖται καὶ ἐπὶ τέλους ὑπέικων εἰς τὰς ἐπιμόνους ἀπαιτήσεις τῆς ἐπισήμου κυρίας ἔδωκεν αὐτῇ φιαλίδιον ὑγροῦ ἄχρου, ἐξ οὗ νὰ λαμβάνῃ μόνον σταγόνας τινὰς κατ' ἔτος, ἵνα διὰ τούτου προλαμβάνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ χρόνου φθορὰν καὶ διαφυλάττῃ τὴν νεότητά. Ὑπῆρέτρια τις εὐνοουμένη ὑπὲρ τὰ 50 ἔτη προβεβηκυῖα ἀδιαθετήσασα ἡμέραν τινὰ ἔλαβε κατὰ λάθος ἀντ' ἄλλου φαρμάκου τὸ ὑγρὸν τοῦ Saint-Germain καὶ μετ' ὀλίγον ἔπεσεν εἰς ὕπνον βαθύν. Μετὰ πολὺ δὲ ἐξεγερθεῖσα προσεκλήθη ὑπὸ τῆς κυρίας καὶ ἔσπευσε πρὸς αὐτὴν ἢ κυρία ὅμως μὴ ἀναγνωρίσασα αὐτὴν ἠρώτησε, τίς ἦν καὶ διὰ τί ἦλθεν ἀντ' ἄλλης. Ἡ ὑπῆρέτρια ἐκπλαγεῖσα ἐπιμένει ὅτι αὐτὴ εἶναι, ἀλλ' ἡ κυρία τὴν ἀποβάλλει λέγουσα ὅτι «Ἡ ὑπῆρέτρια μου ἦτο 50 ἐτῶν, ἐνῶ σὺ εἶσαι μόλις 20· παῦσον τὴν ἀστειότητα ταύτην καὶ στείλῃ μοι ἐκείνην.» Τότε ἡ ὑπῆρέτρια ὠμολόγησεν ὅτι εἶχε πῖει τὸ ὑγρὸν τοῦ Saint-Germain, ἐξ οὗ βεβαίως προῆλθε τὸ θαῦμα τοῦτο. Ἡ ἱστορία αὕτη διεδόθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν τῶν Παρισίων καὶ εἰπέρποτε ἐπεβεβαίωσε τὴν θαυμασίαν δύναμιν τοῦ πονηροῦ, ὅστις ἐκ καρδίας ἐγέλα διὰ τὴν φενακίαν. Διότι διὰ πολλῶν χρημάτων εἶχεν ἀντικαταστήσει τὴν γραῖαν ὑπῆρέτριαν δι' ἄλλης νεάνιδος, ἵνα κατορθώσῃ τὸ θαῦμα καὶ μεγαλύνῃ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ κοινοῦ.

Οὐχ ἦττον δεξιὸς ἦν ὁ Cagliostro, ὅστις κατάρθωσε νὰ θεωρῆται μάγος, γόγης, μάντις καὶ σχεδὸν ἀθάνατος. Καὶ οὗτος εἶχε ποτὸν παρέχον ὑγείαν καὶ μακροβιότητα περιμάχητον ἐν τῇ παρισινῇ ἀριστοκρατίᾳ, ὅπερ περιεῖχεν, ὡς καὶ τὰ τῶν προηγησαμένων, διαλελυμένον χρυσόν. Ἄλλ' ὅμως οὗτος ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ποιῇ θαύματα καὶ τὸ ποτόν του δὲν ἔφερεν ἴσιν ἀπὸ νόσων οὐδὲ ἀνεκαίνιζε τὴν νεότητά τῶν γερόντων. Εὐτυχέστερος ἐγένετο ὁ περίφημος σύγχρονος αὐτοῦ, ὁ ἰατρός Bouvard. Οὗτος προσκλήθεις ποτε εἰς τινὰ τραπεζίτην, οὗτινος τὴν νόσον δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διαγνώσιν οἱ ἄλλοι συναδέλφοι του ἰατροῦ, κατενόησεν ὅτι ὁ φόβος ἐπικειμένης τινὸς καταστροφῆς ἦν ἡ αἰτία ὄλου τοῦ κακοῦ καὶ ἀντὶ χρυσοῦ ποτοῦ, ὅπερ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνακουφίσῃ τὴν νόσον του, ἀφῆκεν αὐτῷ συναλλαγματικὴν τριάκοντα χιλιάδων λιρῶν, ἧτις ἐπέφερον ἐντελῆ θεραπείαν. Οὕτω λοιπὸν ὁ χρυσὸς ἐθαυμάτουργησεν, ἀλλὰ

κατά πάντη διάφορον τρόπον ἢ ὅπως οἱ ἀλχημιστὰι ἐδίδασκον.

Ἐν τούτοις ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ οὐδεμίαν μηχανήν, δι' ἧς νὰ ἀναλαμβάνη τὴν νεότητα καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ γῆρας, ἢ φύσις ὅμως ἐνίοτε παράγει μερικὴν ἀνανέωσιν. Οὕτω γέρον τιν πελάτης τοῦ ἱατροῦ Curran ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν ἠσθάνετο τὴν ἔρασιν ἐξασθενουμένην κατὰ μικρὸν καὶ κατὰ τὸ 80 ἔτος δὲν ἠδύνατο παντάπασι ν' ἀναγινώσκῃ. Ἀλλὰ κατ' ὀλίγον τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ δύναμιν καὶ μετὰ 15 ἔτη, ὅτε ἀπέθανεν, ἀνεγίνωσκεν εὐχερῶς καὶ τὰ λεπτότατα γράμματα ἄνευ διόπτρων. Γνωστὰ εἶναι καὶ πλείστα ἄλλα τοιαῦτα παραδείγματα ἐπίσης βέβαια. Διότι εἰς ἔσχατον γῆρας πολλαὶ φαλακραι κεφαλαὶ ἐκαλύφθησαν πάλιν ὑπὸ κόμης ἢ πολιὰι τρίχες ἀνέλαθον τὸ πρῶτον μέλαν χρῶμα. Καὶ πολλοὶ γέροντες ἀπολέσαντες τοὺς ὀδόντας ἀνεκτήσαντο αὐτοὺς διὰ νέας ὀδοντοφυίας γενομένης τὸ 70 ἢ 80 ἔτος. Ὁ διάσημος ἄγγλος ἱατρός Graves μνημονεύει γυναῖκα, ἥτις περὶ τὸ 110 ἔτος ἀνεκτήσατο νέους ὀδόντας καὶ ἀντὶ τῆς λευκῆς κόμης ἔσχε νέαν μέλαιναν, καὶ ἄνδρα, εἰς ὃν τὸ 117 ἔτος τῆς ἡλικίας ἐφύσησαν νέοι ὀδόντες. Ὁ δὲ Roger Bacon, πολὺ προγενέστερος τοῦ ὁμωνύμου Φραγκίσκου Βάκωνος, διηγεῖται ὅτι ἡ κόμησσα Desmond τρὶς ἀπώλεσε τοὺς ὀδόντας καὶ τρὶς ἀνεκτήσατο αὐτοὺς, καὶ δις ἀνενώθη μέλαινα καὶ ἄφθονος ἡ κόμη αὐτῆς, ἐμήκυνε δὲ τὸν βίον μέχρι τοῦ 182 ἔτους ἄνευ τῆς καταπτώσεως τῶν δυνάμεων τῆς συνήθους τῷ γήρατι.

Δύναται δὲ ὁ ἄνθρωπος μελετῶν τοὺς νόμους τῆς φύσεως αὐτοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐν μέρει τὰς ἀπατηλὰς ἐπαγγελίας τῶν φανατικῶν τοῦ μεσαιῶνος καὶ τῶν ἀγυρτῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Οὕτως ὁ Villars ἠδυνήθη νὰ θησαυρίσῃ μέγαν πλοῦτον τηρῶν ἐν μέρει τὰς ὑποσχέσεις του. Διότι διέδωκεν ἐπιτηδεῖως καὶ ἐποίησε νὰ πιστευθῇ ὅτι θεοὶς τις αὐτοῦ πλέον ἢ ἑκατοντούτης ἀνεκοίωσεν αὐτῷ τὸ μυστικὸν ὕγρον τινος ἱκανοῦ νὰ μῆκύνῃ πολὺ τὸν βίον τῶν χρωμένων αὐτῷ κατὰ τινὰς ὁδηγίας. Ἐρχισεν λοιπὸν νὰ πωλῇ τὸ φάρμακόν του ἐξ ἀράγκα τὴν φιάλην. Ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν χρωμένων συνέπεσε νὰ εὐεκτῶσιν, ἢ φήμῃ τοῦ φαρμάκου διεδόθη καὶ πᾶς τις ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὰς θαυμαστάς ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἔσχεν ὅμως τὴν πρόνοιαν ὁ Villars νὰ κηρύξῃ ὅτι, ἵνα τύχῃ τις τοῦ ποθομένου, ὄφειλε νὰ λαμβάνῃ τὸ φάρμακον ἐκ νεότητος καὶ νὰ διάγῃ ἐν αὐστηροτάτῃ ἐγκρατεῖᾳ. Ἡ ἐγκράτεια αὕτη ἦτο τὸ κυριώτατον φάρμακον· διότι αἱ φιάλαι αὐτοῦ περιείχον ἀπλοῦν ὕδωρ τοῦ Σηκουάνα, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις παρεῖχεν ἀδιαφιλονείκητα ἀγαθὰ, διότι οἱ πελάται τοῦ ἱατροῦ ὑπερχειροῦντο

ν' ἀκολουθῶσι τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ δύναται τις νὰ γηράσκῃ ὅσον εἶναι δυνατόν βραδύτερον καὶ νὰ παρατείνῃ τὸ γῆρας μέχρι τῶν φυσικῶν ὁρίων τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.¹

Δ. Η. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ

Εἰς τὴν δυτικὴν ἔσχατιὴν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἴσως ἐπὶ τινος τῶν νῦν καλουμένων Καναρίων νήσων, ἢ ἐν τῇ δυτικῇ Λιβύῃ, ὑπῆρχε, κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐζῆ ὁ Ἡρακλῆς, εὐρύχωρος καὶ πάγκαλος κῆπος, περιέχων τὰ ὠραιότερα ἄνθη καὶ τὰ σπανιώτερα δένδρα, ἐν κλίματι θερμοτάτῳ καὶ ἐν τῷ μέσῳ χώρῳ ἐρήμου. Ὁ μελιηδῆς λωτὸς, ἡ μαύρη συκαμινέα, ἡ ὑποπόρφυρος βόια, τὸ ἀρωματικὸν σίλφιον, ὁ ἠδύκαρπος φοινῖξ ἐκόσμουσαν τὸν θαυμάσιον τοῦτον κῆπον, πάντων ὅμως ὑπερεῖχε κατὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ὠραιότητα χρυσόκαρπόν τι δένδρον παρεμφερὲς τῇ κιτρεύᾳ. Ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἦν ἄγνωστος εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κόσμου, οὐδεὶς δὲ θνητὸς ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῷ κήπῳ, διότι, κατὰ τὴν μυθολογίαν, τὴν μὲν εἰσοδὸν ἐφρούρει φοβερὸς ἑκατογέφαλος δράκων, ἐξερρευγόμενος πῦρ καὶ καπνὸν, ἐντὸς δ' αὐτοῦ διητῶντο, φιλάττουςαι ἀγρῶπυνοι τὰ χρυσᾶ μῆλα, τὸν καρπὸν τοῦ ἀγνώστου δένδρου, αἱ νύμφαι Ἐσπερίδες, αἱ ἀγγλαὶ θυγατέρες τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Ἑσπέρου, ἡ Αἴγλη, ἡ Ἀρέθουσα, ἡ Ἐρόθεια καὶ ἡ Ἐσπέρη.

Ὁ Ἡρακλῆς εἶχεν ἤδη συντελέσει τὸ ἐνδέκατον αὐτοῦ ἄθλον, ὅτε ἡ φήμῃ τῶν χρυσῶν μῆλων ἔφθασε μέχρι τῶν Μυκηνῶν. Οἱ φθονοῦντες τὴν δόξαν τοῦ ἥρωος διέδιδον ὅτι οὐδ' ἡ Λερναία Ἰδρα, οὐδ' ὁ Ἐουμάνθιος Κάπρος, οὐδ' ἡ Κερυνίτις Ἐλαφος, οὐδ' ὁ πολύχειρος Γηρυόνης, οὐδ' αὐτὸς ὁ Κέρβερος τοῦ Ἄδου ἠδύναντο νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὸν Δράκοντα Λάδωνα τὸν φυλάσσοντα τὸν κῆπον τῶν Ἐσπερίδων, ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὅστις εὐκαιρίας ἐζήτει ὅπως ἐξαποστέλλῃ τὸν Ἡρακλέα εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, διέταξεν αὐτὸν νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἐλλάδα τὰ χρυσᾶ μῆλα. Ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης οὐδόλως ἐδίστασεν ὅπως ἐπιχειρήσῃ τὸ δωδέκατον καὶ μέγιστον τῶν ἄθλων του. Μετέβη εἰς τὴν ἀπωτάτην ἔσπεριαν, ἀνεῦρε τὸν μυστηριώδη κῆπον, ἐφόρευσε τὸν Δράκοντα, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρυσᾶ μῆλα.

Ταῦτα κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐρμηνεύεται δ' ὁ μῦθος ὡς ἐξῆς· ὅτι τὰ χρυσᾶ μῆλα εἰσὶν ὁ καρπὸς τῆς πορτοκαλλέας, ἥτις εἰσῆχθη, φαίνεται, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Εὐρυσθεῦς ἐκ τῆς δυτικῆς ἄκρας τῆς Λιβύης, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν Καναρίων νήσων, ὅπου αἱ πορτοκαλλεαί, καὶ τὴν σήμερον ἔτι, ἀφικνοῦνται

1 Ἐρημεῖς τῶν Φιλομαθῶν.